

[Wingsøo.]

spørgsmålet om anvendelse af skiftereglerne på særeje m. v. til arvelovsudvalget, hvortil jeg går ud fra at lovforslaget ved afslutningen af første behandling bør henvises. Jeg skal derfor nøjes med at knytte nogle bemærkninger til hovedlinjerne i lovforslaget samt til de vigtigste af de foreslåede ændringer.

I alle de nordiske lande er den legale ordning af formueforholdet mellem ægtefæller dette, at der under ægteskabet er formuefællesskab, hvis ikke anden ordning er truffet, med særråden og særhæften, medens der ved formuefællesskabets ophør finder ligedeling af fællesboet sted. Ligedelingsprincippet er en konsekvent gennemførelse af formuefællesskabstanken, men har endvidere til forudsætning, at et ægteskab som alt overvejende hovedregel varer, lige til en af ægtefællerne dør.

Da de gældende ægteskabslove blev gennemført i 20'erne, holdt denne forudsætning stik. Det antal tilfælde, hvor et ægteskab blev bragt til ophør af andre grunde end den ene ægtefælles død, var meget begrænset, og der syntes derfor ikke grund til at have særlige regler i tilfælde af skifte ved f. eks. skilsmisse og separation. Men forholdene har jo ændret sig væsentligt i den menneskealder, der er forløbet siden da. Medens i året 1920 kun 8 pct. af alle ægteskaber opløstes ved skilsmisse, var antallet af skilsmisser i 1960 ca. 25 pct. af alle ægteskaber. Man kan altså regne med, at mindst en fjerdedel af samtlige ægteskaber vil blive opløst ved skilsmisse. Set fra et skiftesynspunkt er det endda ikke alene skilsmisse, der tæller, men også separation og eventuelt faktiske samlivsophævelser. Herved kommer man for Københavns vedkommende op på et antal, der stærkt nærmer sig 50 pct. af alle ægteskaber. Endvidere har den procentdel af befolkningen, der lever i ægteskab, været stigende de sidste 30-40 år, ligesom unge mennesker gifter sig tidligere end før. Da den gældende skiftelov, der er fra 1874, blev vedtaget, var 15 pct. af mændene og 34 pct. af kvinderne under 25 år ved ægteskabets indgåelse. I 1960 var de tilsvarende procenter henholdsvis 45 og 71. Der er altså sket en meget væsentlig forøgelse af antallet af personer, der gifter sig før det fyldte 25. år. Til gengæld er

også antallet af kortvarige ægteskaber steget ikke uvæsentligt.

Den omstændighed, at ægteskabet ikke længere er den livsvarige institution, det var, rejser det spørgsmål, om der med det store antal skilsmisser og separationer er tilstrækkelig begrundelse for at bevare formuefællesskabet under ægteskabet og navnlig ligedelingen ved skifte efter skilsmisse og separation.

Ægteskabsudvalget — såvel som udvalgene i de andre nordiske lande — er efter indgående overvejelser kommet til det resultat, at de gældende hovedprincipper for formueforholdet mellem ægtefæller med formuefællesskab under ægteskab og ligedeling ved skifte bør opretholdes også ved skifte efter skilsmisse, separation og bosondring.

Jeg kan tilslutte mig, at dette fortsat bør være hovedreglen, da det, når et ægteskab har haft en vis varighed, må anses for mest naturligt og også bedst stemmende med den hjemmegående hustrus tarv, at der som en følge af fællesskabet finder ligedeling sted, når ægteskabet ophører af en af de nævnte grunde.

Jeg giver med des større sindsro tilslutning til, at ligedeling bevares som hovedregel, da det foreliggende forslag samtidig åbner mulighed for at fravige denne under visse betingelser, når det drejer sig om kortvarige ægteskaber, hvor andre hensyn kan tale imod ligedeling.

For at få et indtryk af de foreslåede ændringer skal jeg tillade mig i korthed at sammenholde de vigtigste af de gældende undtagelser fra ligedelingsreglen med forslagets bestemmelser.

I henhold til den gældende skiftelovs § 70 kan en ægtefælle forlods udtage genstande, som udelukkende tjener til personlig brug, for så vidt deres værdi ikke står i misforhold til ægtefællernes formueforhold. Denne bestemmelse er opretholdt i forslaget og er endvidere blevet udvidet således, at genstande, der er erhvervet til børnenes brug, kan udtages forlods af den ægtefælle, der har forældremyndigheden over børnene. Det betyder, at bestemmelsen for børnenes vedkommende ikke er indskrænket til rent personlige ting som sengetøj og klæder, men f. eks. også omfatter møbler, cykler og sportsudstyr indkøbt til børnene.